

Pedagogisk portfölj - dokumentation och bedömning av pedagogiska meriter

Universitetslärare vid Umeå universitet ska dokumentera sina pedagogiska meriter i en pedagogisk portfölj. Dokumentationen i portföljen ska visa hur den sökande uppfyller de bedömningsgrunder och kriterier för pedagogisk skicklighet som gäller för anställning, befordran eller inplacering i det pedagogiska meriteringssystemet. Ett CV över lärarens undervisningsverksamhet ska bifogas portföljen.

Behörighetskrav och kriterier för pedagogisk skicklighet anges i Anställningsordning för lärare vid Umeå universitet (Dnr 300-2349-11) samt i Modell för pedagogisk meritering vid Umeå universitet (Dnr FS1.2.2-986-14).

Den pedagogiska portföljen

En pedagogisk portfölj är en kvalitativ och kvantitativ redogörelse för en lärares pedagogiska meriter och den syftar till att synliggöra den pedagogiska skickligheten. Vid Umeå universitet bedöms pedagogisk skicklighet i samband med rekrytering och befordran av lärare samt vid ansökan om inplacering i universitetets pedagogiska meriteringssystem. En pedagogisk portfölj kan även användas för egen karriärplanering och i samband med utvecklings- och lönesamtal. Det betyder att en pedagogisk portfölj ska ses som den plats där pedagogiska meriter samlas, men den behöver struktureras på olika sätt beroende på vad den ska användas till och beroende på vilka behörighetskrav och kriterier som ligger till grund för bedömningen.

En pedagogisk portfölj ska alltid inrymma:

- a) lärarens redogörelse för sina pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden
- b) exemplifieringar av hur dessa uttrycks i den pedagogiska praktiken, samt
- c) andras värderingar av, och omdömen om lärarens pedagogiska verksamhet

Alla tre delar ska beläggas med bilagor, litteraturhänvisningar eller länkar för att dokumentationen ska bli allsidig och trovärdig. Dessutom ska den pedagogiska portföljen kompletteras med ett CV. Formatet kan vara såväl pappers- som webbaserat, eller en kombination av dessa. Omfattningen på portföljen bör inte överstiga 8 sidor utskrivna text, exklusive bilagor och CV.

Mall för pedagogisk portfölj

Nedan följer övergripande principer för vad en pedagogisk portfölj ska innehålla.

a) Pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden

I en pedagogisk portfölj ska det finnas en redogörelse för din pedagogiska grundsyn; dina pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden. Du ska också beskriva hur det sammanhang du arbetar i påverkar din undervisning samt hur du förhåller dig till detta. Hänvisa till litteratur, länkar, bilagor eller CV där så är lämpligt. Använd valfri standard för litteraturhänvisningar.

b) Den pedagogiska praktiken

Huvuddelen av portföljen består av exempel på konkreta undervisningserfarenheter. De exempel som väljs ska visa hur din pedagogiska grundsyn kommer till uttryck samt hur kriterierna för pedagogisk skicklighet uppfylls. För respektive exempel beskrivs aktivitet, målgrupp, pedagogiska val, resultat, lärdomar och reflektioner. Beskrivningarna ska styrkas av hänvisningar till bilagor, litteratur, länkar eller CV där så är lämpligt.

Beakta de instruktioner och kriterier som gäller för anställning, befordran eller inplacering i det pedagogiska meriteringssystemet när du väljer vilka praktiska erfarenheter du vill lyfta fram i portföljen.

c) Värderingar och omdömen

I den pedagogiska portföljen ska det finnas intyg eller värderingsunderlag från exempelvis prefekt, studierektor, kollegor, externa bedömare och studenter (via till exempel kurs- och programvärderingar). Referenspersoner kan anges.

Exempel på bilagor i den pedagogiska portföljen

De bilagor som inkluderas i portföljen ska utgöra ett selektivt urval samt vara kopplade till del a, b eller c i den pedagogiska portföljen eller CV. En bilageförteckning kan innehålla följande rubriker:

- Rapporter eller uppgifter framställda i högskolepedagogiska kurser
- Studieguider eller andra instruktioner till studenter
- Examinationer och utvärderingar
- Läromedel
- Pedagogiska utmärkelser
- Intyg på deltagande i kurser och utbildningar
- Sammanställningar av kursvärderingar
- Omdömen från chefer eller kollegor

Curriculum Vitae (CV) för pedagogisk meritering

Ett CV med redovisning av pedagogisk verksamhet ska komplettera portföljen. I detta pedagogiska CV redovisas framför allt de mer kvantitativa aspekterna. Inkludera omfattning, nivå och beskrivning av innehåll där det är möjligt för:

- undervisningsverksamhet inkl. handledning
- pedagogisk utbildning, kompetensutveckling och fortbildning
- pedagogiskt utvecklingsarbete
- framställning av läromedel, böcker eller dylikt
- deltagande i pedagogiska konferenser
- utbildningsplanering eller uppdrag med pedagogiskt ansvar
- pedagogiska utmärkelser

Vissa delar i CV:t kan styrkas med hänvisning till bilagor.

Sakkunnigs bedömning av pedagogisk skicklighet

Bedömning av pedagogisk skicklighet utgår från Högskoleförordningen, kapitel 4. Vid Umeå universitet ska pedagogisk skicklighet bedömas i samband med rekrytering och befordran av lärare samt vid ansökan om inplacering i universitetets pedagogiska meriteringssystem. Behörighetskrav och kriterier för pedagogisk skicklighet anges i Anställningsordning för lärare vid Umeå universitet (Dnr 300-2349-11) samt i Modell för pedagogisk meritering vid Umeå universitet (Dnr FS1.2.2-986-14).

Den som agerar sakkunnig för pedagogisk skicklighet ska vara väl förtrogen med pedagogisk verksamhet inom högre utbildning.

Underlaget för bedömningen

De pedagogiska meriterna är underlaget för bedömningen av lärarens pedagogiska skicklighet. Den pedagogiska skickligheten visar sig i;

1. vad läraren gjort,
2. vilka motiv läraren haft för sina pedagogiska val samt
3. på vilket sätt, och med vilket resultat undervisningen genomförts

Vid bedömning av skickligheten är både kvalitativa och kvantitativa aspekter viktiga. Att läraren har relevant högskolepedagogisk kompetens och en vilja att utveckla sig själv utgör viktiga förutsättningar för att bedriva professionell pedagogisk verksamhet.

Att bedöma skicklighet

Enligt Högskoleförordning, kapitel 4 och Anställningsordning för lärare vid Umeå universitet, ska lika stor omsorg ägnas prövningen av de pedagogiska meriterna som prövningen av de vetenskapliga eller konstnärliga meriterna. En sakkunnig har dock ofta olika sorters material att ta ställning till vid bedömning av vetenskaplig respektive pedagogisk eller konstnärlig skicklighet.

Vid bedömning av vetenskaplig skicklighet utgörs delar av underlaget av meriter som redan är kollegialt granskade och godkända av andra. I de vetenskapliga alstren och redovisningen har läraren dokumenterat syftet med sin forskning, motiverat valda arbetsmetoder och värderat de erhållna resultaten. Den sakkunnige gör en övergripande bedömning av skickligheten utifrån kvaliteten på produktionen. Vid bedömning av konstnärlig skicklighet sker en granskning utifrån såväl tidigare granskade som ännu inte granskade konstnärliga meriter och de konstnärliga alstren kompletteras ofta med beskrivningar av syfte och metodval. Vid bedömning av pedagogisk skicklighet finns sällan redan granskade meriter med. Underlaget i den pedagogiska portföljen består därför av olika typer av information och material som kan ligga till grund för en första kvalitetsgranskning.

Sakkunniggranskningen

Den sakkunniges uppgift är att bedöma om den sökande uppfyller kriterierna som är aktuella för respektive tillfälle samt att genom kollegial granskning ge konstruktiv återkoppling till den sökande. Vid bedömningen ska både den kvalitativa redovisningen och CV:t i portföljen beaktas.

För att kunna värdera hur den sökandes skicklighet står sig i jämförelse med kriterierna krävs att den pedagogiska portföljen innehåller olika typer av underlag. Dels krävs en redogörelse för lärarens pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden, dels en exemplifiering av hur detta uttrycks i praktiken. Exempelen ska styrkas av olika bilagor, länkar och/eller litteraturhänvisningar. Portföljen ska även inrymma andras omdömen om lärarens pedagogiska verksamhet, exempelvis från prefekt, studierektor, kollegor eller studenter. Högskolepedagogiska eller andra relevanta referenser är önskvärda men inget absolut krav. Det är först och främst lärarens visade pedagogiska skicklighet i sitt lokala sammanhang som ska bedömas.

Granskningen ska resultera i ett skriftligt sakkunnigutlåtande. Utlåtandet ska innehålla en kort sammanfattning av den sökandes pedagogiska verksamhet, en bedömning av i vilken grad den sökande uppfyller respektive kriterium samt om möjligt kommentarer kring hur dokumentationen eller portföljens innehåll eventuellt kan utvecklas inför framtida ansökningar. Slutligen ska den sakkunnige göra en tydlig sammanfattande bedömning huruvida den sökandes uppfyller behörighetskraven för anställning, befordran eller inplacering i den pedagogiska meriteringsmodellen.